



Commissie inzake Leerlingenrechten

Beslissing

**Nr. 2012/32
van 10 mei 2012**

Inzake <ouders> optredend als wettige vertegenwoordiger van <leerling>, wonende <adres>
Verzoekende partij,

Tegen <schoolbestuur>, schoolbestuur van <school>, <adres>
Verwerende partij.

Met een verzoekschrift van 12 april 2012 hebben <ouders> klacht ingediend tegen de
beslissing van <school>, <adres> om <leerling> te weigeren.

1. Over de gegevens van de zaak

1.1. De verzoekende partij wil haar dochter <leerling>, geboren in 2010, voor het schooljaar 2012-2013 inschrijven in een Antwerpse school, waaronder als eerste keuze de <school>, school van verwerende partij.

1.2. De Antwerpse kleuter- en lagere scholen doen voor de inschrijvingen voor het schooljaar 2012-2013 een beroep op een experimentele aanmeldingsprocedure die bij dubbele meerderheid werd goedgekeurd door het lokaal overlegplatform waarin de betrokken school participeert, zoals voorzien in artikel X.2 van het GOK-decreet. De aanmeldingsprocedure impliceert dat ouders zich met het oog op een inschrijving in de school van keuze, moeten aanmelden in een centraal aanmeldingsregister, meer bepaald de website 'meldjeaan.antwerpen.be'.

Indien er reeds een broer of zus op de school is ingeschreven, kunnen ouders hun kind voor die school aanmelden tijdens de voorrangperiode voor broers en zussen die loopt van 11 januari tot 1 februari 2012. Alle andere ouders kunnen hun kind aanmelden tussen 15 februari en 14 maart 2012. Na het einde van de aanmeldingsperiode werd een rangordening opgemaakt op grond van de voorrangsregeling die wordt beschreven in artikel III.2 van het GOK-decreet en van de ordeningscriteria die door het LOP werden goedgekeurd, dit laatste ingeval er meer kinderen zijn aangemeld dan er vrije plaatsen zijn. De twee rangordecriteria zijn de afstand van de woonplaats van het kind tot de school, de afstand van de werkplaats van één van de ouders tot de school (dichtstbijzijnde werkplaats), indien de werkplaats van de ouder(s) werd opgegeven en de 'keuzevoorkeur', waardoor ouders die de school in hun top drie hebben geplaatst extra kans maken door toewijzingen die ad random gebeuren. De scholen bepalen zelf de verhouding tussen de criteria, m.a.w. hoeveel percent van de plaatsen op basis van welke criteria worden toegewezen.

1.3. Na het einde van iedere aanmeldingsperiode, i.e. na 14 februari respectievelijk na 29 maart, krijgen de aangemelde ouders een brief of een e-mail waarin staat of ze hun kind al dan niet kunnen gaan inschrijven in de gekozen scho(o)l(en). Met een 'toegangsticket' kunnen ouders een broer of zus gaan inschrijven tussen 1 maart en 23 mei; andere kinderen tussen 18 april en 23 mei. Weigeringsattesten voor scholen waar geen gunstige rangorde werd bekomen, worden automatisch toegezonden en impliceren dat het kind ook wordt genoteerd in het inschrijvingsregister van de school en aanspraak kan maken op later vrij gekomen plaatsen.

1.4. De ouders van <leerling> hebben middels het centraal aanmeldingsregister zes scholen opgegeven waar ze hun dochter naartoe zouden willen laten gaan. De ouders hebben de richtlijn om minimum een vijftal scholen op te geven dus opgevolgd. Aangezien hun absolute voorkeurschool op 300 meter van hun woonplaats ligt en op 450 meter van de werkplaats van een van de ouders, dachten ze een reële kans te maken op een plaats in deze school. Desondanks ontvingen de ouders bericht dat ze hun dochter in geen enkele van de opgegeven scholen kunnen inschrijven.

1.5. Met een verzoekschrift van 11 april 2012 dient de verzoekende partij een klacht in bij de Commissie inzake Leerlingenrechten tegen de weigering tot inschrijving van hun dochter <leerling> in <school>, en in de vijf andere gekozen scholen, en algemener, tegen het centraal aanmeldingssysteem an sich.

2. Over de ontvankelijkheid van de klacht

Overwegende dat de klacht inzake de weigering tot inschrijving naar de vorm en binnen de termijn regelmatig is ingesteld.

3. Over het procedureverloop

3.1. Er werden geen leden van de Commissie inzake Leerlingenrechten gewraakt.

3.2. De verzoekende partij, de verwerende partij en de deskundige van het Lokaal Overlegplatform werden bij aangetekend schrijven van 16 april 2012 uitgenodigd voor de zitting van 25 april 2012 van de Commissie inzake Leerlingenrechten.

3.3. De *verzoekende partij* verschijnt ter zitting en geeft er toelichting bij de redenen van de klacht. De klacht situeert zich op verschillende deelaspecten van het systeem, alsook de toegepaste procedure in het algemeen. Vooreerst stellen de ouders dat de gehanteerde ordeningscriteria niet geldig zijn volgens het GOK-decreet. De huidige geldende decreten laten niet toe andere ordeningscriteria te gebruiken dan chronologie en afstand van de woon- of verblijfplaats van de leerling tot de school en afstand van het werkadres van de ouders tot de school. Het centrale aanmeldingsregister gebruikt door het LOP Basisonderwijs Antwerpen, maakt geen gebruik van het criterium chronologie maar wel van een ander criterium, meer bepaald toeval (loting) voor de eerste drie scholen binnen de rangorde gemaakt door de ouders. Dit laatste is volgens de ouders niet in overeenstemming met de huidige geldende decreten met betrekking tot gelijke onderwijskansen. Naast de genoemde onwettigheden is het systeem volgens de ouders bovendien ook zeer slecht uitgewerkt waardoor het een aantal fundamentele ongelijkheden creëert, volledig voorbijgaat aan de eigen vooropgestelde al dan niet onwettige criteria, alsook volledig voorbijstreeft aan de voorgestelde doelstellingen. De verzoekende partij stelt dat het recht op vrije schoolkeuze van ouders door dit systeem te weinig in rekening wordt gebracht en dat kinderen door het gebruik van het criterium 'afstand' al bij aanvang van de procedure ongelijke kansen hebben.

Op bepaalde plaatsen in de stad is het wegens de ligging nabij een snelweg of een park niet zo voor de hand liggend om een school naast de deur te hebben. Op die ongelijkheid wordt op geen enkel moment een correctie toegepast op grond van voorkeur. De ouders vinden het ook onrechtvaardig dat er plaatsen worden toegewezen op grond van informatie die niet systematisch wordt, of zelfs kan worden, geverifieerd. Er is duidelijk een enorm gebrek aan capaciteit in bepaalde buurten en het is de verantwoordelijkheid van het bestuur om daar iets aan te doen. De ouders zijn van oordeel dat de centrale aanmeldingsprocedure aan de doelstellingen van de invoering ervan aldus volledig voorbij schiet: hoewel virtueel, zijn de wachtrijen langer dan ooit tevoren en ook de tijdsinvestering van ouders is veel langer dan voor de invoering van het centrale aanmeldingssysteem.

De verzoekende partij besluit dan ook dat het systeem zoals het nu is uitgewerkt en toegepast door het LOP Basisonderwijs Antwerpen absoluut onaanvaardbaar is, niet beantwoordt aan de vooropgestelde doelstellingen, onvoldoende tot geen rekening houdt met de zelf vooropgestelde criteria en bovendien op bepaalde punten fundamenteel in strijd is met het decretaal kader. Door dit systeem wordt grondig afbreuk gedaan aan het in Vlaanderen geldende recht op vrije schoolkeuze.

Twee vertegenwoordigers van de Studiewijzer te Antwerpen en de LOP-deskundige, zijn op de zitting aanwezig en geven er toelichting bij het verloop van de aanmeldingsprocedure.

De LOP-deskundige wijst op het feit dat de keuze voor het centraal aanmeldingsregister door de algemene vergadering van het LOP goedgekeurd werd op 22 september 2011 bij wijze van experimentele aanmeldingsprocedure, een mogelijkheid die in het GOK-decreet voorzien is. Daarbij werd als beste oplossing voor Antwerpen gekozen om te werken met de afstand van de woon- of werkplaats van de ouders tot de school en met de keuzevoorkeur voor de eerste drie gekozen scholen als toewijzingscriteria. Dit systeem werd uitgevoerd volgens de modaliteiten zoals ze op de Algemene Vergadering van het LOP werden beslist en de toewijzing is voor de zes scholen correct verlopen. Binnen het LOP werd ook afgesproken dat de controle op de input van gegevens niet door het LOP gebeurt, maar dat elke school verantwoordelijk is voor de controle van de door ouders opgegeven informatie.

3.4. De onderhavige klacht is door de Commissie inzake Leerlingenrechten een eerste maal behandeld op de zitting van 25 april 2012. De beraadslaging ervan werd wegens noodzakelijk bijkomend onderzoek tot de zitting van 10 mei 2012 uitgesteld.

3.5. De beraadslaging in deze zaak werd, in een uitgebreide samenstelling van de Commissie inzake Leerlingenrechten, hervat op 10 mei 2012.

4. Over de gegrondheid van de klacht inzake weigering tot inschrijving

4.1. Overwegende dat artikel III.8 van het decreet van 28 juni 2002 betreffende de gelijke onderwijskansen-I, hierna GOK-decreet genoemd, bepaalt dat een inrichtende macht de inschrijving in een school kan weigeren wanneer de materiële capaciteit overschreden wordt.

4.2. Overwegende dat artikel X.2 van het GOK-decreet bepaalt dat schoolbesturen en inrichtende machten voor de inschrijvingen een beroep kunnen doen op een experimentele aanmeldingsprocedure, indien die bij een dubbele meerderheid goedgekeurd is door het lokaal overlegplatform waarin de betrokken scholen participeren; dat betrokken school gebruik maakt van een dergelijke experimentele aanmeldingsprocedure.

Overwegende dat artikel X.2 van het GOK-decreet in §2, 2° bepaalt dat de enige mogelijke ordeningscriteria voor het basisonderwijs de volgende zijn: a) de chronologie van aanmelden, met uitsluiting van chronologie bij fysieke aanmelding en b) de afstand van de woon- of verblijfplaats van de leerling tot de school en afstand van het werkadres van één van beide ouders tot de school.

4.3. Overwegende dat onverminderd de vaststelling dat de afgesproken aanmeldingsprocedure door de school regelmatig is toegepast, in het onderhavige geval niet kan worden voorbijgegaan aan de argumenten van de verzoekende partij; dat, om redenen die de Commissie inzake Leerlingenrechten kan begrijpen, door het LOP Basisonderwijs Antwerpen afstand wordt gedaan van de chronologie van aanmelden en in het concrete geval gebruik wordt gemaakt van het criterium “toeval voor de eerste drie schoolkeuzes”; dat de door het LOP Basisonderwijs Antwerpen goedgekeurde aanmeldingsprocedure derhalve niet in overeenstemming is met de voorwaarden die in artikel X.2 van het GOK-decreet aan de experimentele aanmeldingsprocedures worden gesteld.

Overwegende dat in de gegeven omstandigheden de Commissie inzake Leerlingenrechten bijgevolg van oordeel is dat de inschrijving van <leerling> door de school <school>, zijnde de school van eerste keuze, ten onrechte is geweigerd.

4.4. Overwegende dat in de onderhavige zaak er zich geen feiten of handelingen hebben voorgedaan die de Commissie inzake Leerlingenrechten ertoe noopt aan de Vlaamse minister van Onderwijs en Vorming een terugvordering of inhouding van werkingstoelagen te adviseren.

Overwegende dat het niet uitvoeren van deze uitspraak in deze zaak aanleiding kan geven tot een advies aan de Vlaamse minister van Onderwijs en Vorming tot een terugvordering of inhouding van de werkingstoelagen.

BESLISSING

Gelet op het decreet van 28 juni 2002 betreffende gelijke onderwijskansen – I, zoals gewijzigd, inzonderheid artikelen III.7. tot en met III.13. en V.1. tot en met V.6.

Gelet op het besluit van de Vlaamse regering van 27 september 2002 betreffende de Commissie inzake Leerlingenrechten

Gelet op het ministerieel besluit van 4 maart 2003 houdende de aanstelling van de voorzitter en de leden van de Commissie inzake Leerlingenrechten zoals gewijzigd

Gelet op het huishoudelijk reglement van de Commissie inzake Leerlingenrechten van 5 maart 2003

Na beraadslaging

Met eenparigheid van stemmen,

Enig artikel.

De klacht van 12 april 2012 inzake weigering van <leerling> door <school>, <adres> is ontvankelijk en gegrond.

Aldus uitgesproken te Brussel op 10 mei 2012.

De Commissie Leerlingenrechten was samengesteld uit:

De heer Ludo Veny, voorzitter, de heer Gunter Maes, plaatsvervangend voorzitter,
De heren Jan Fiers, Jean Dujardin en Bengt Verbeeck, effectieve leden, de heren Marco Van

Haegenborgh en Wouter Vandenhole, plaatsvervangende leden,
De secretarissen mevrouw Daphne Rombauts en de heer Peter Bex.

Opgemaakt in twee originele exemplaren, waarvan één exemplaar voor elke partij

De secretaris

De voorzitter

D. ROMBAUTS
P. BEX

L. VENY